

Međuodnos Masterplanova i SUMP-ova

prof. dr. sc. Ljudevit Krpan, dipl. ing.
Rijeka, 4. lipanj 2019.

Planiranje je
kontinuirani proces
svjesnog i racionalnog
odlučivanja

Povezanost strateških dokumenata prema razinama

- ⇒ Planiranje je vertikalno i horizontalno integrirani proces
- ⇒ Strateški dokumenti moraju biti **vertikalno i horizontalno međusobno usklađeni**
- ⇒ Pritom dokument nižeg reda mora uvažiti plan višeg reda

Pretpostavka koja vrijedi za prostorno planiranje a trebala bi i za ostale planske strukture!

Uobičajeno kažemo

**Ako ne znamo gdje idemo svaki
put nam je dobar !**

**Strategije nam
pomažu naći
pravi put**

**No, što je strategija i
koliko ih uopće ima?**

Sustav planiranja u RH

Prostorno planiranje

Prostorni plan
RH

PPŽ - PPPPO

PPUO/G - GUP

Zakon o prostorno uređenju

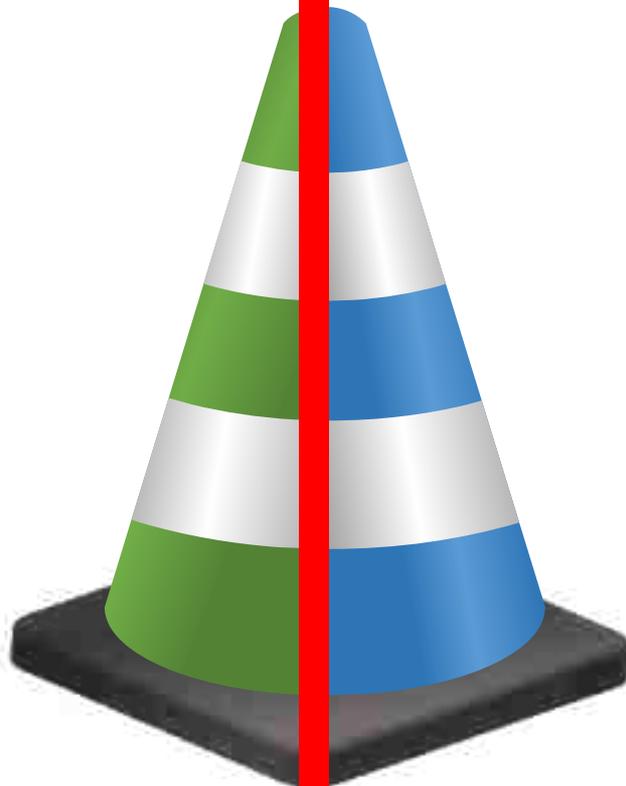
Strateško planiranje

NRS – SRR RH

ŽRS – SR UA

ROP - LRS

Zakon o sustavu strateškog
planiranja i upravljanja
razvojem

Što su dokumenti prostornog uređenja

- ⇒ Dokument prostornog uređenja je propis sa **pravnom snagom podzakonskog akta!** – ostali **razvojni dokumenti nemaju ovu pravnu snagu** (razvojne strategije, SUMP, ...)
- ⇒ Normira uvjete ponašanja u prostoru s primarnom ulogom upravljanja u prostoru

Dokumenti prostornog uređenja u RH

⇒ Dokumentima prostornog uređenja se:

⇒ utvrđuje svrhovita organizacija, korištenje i namjena prostora te

⇒ mjerila i smjernice za uređenje i zaštitu prostora

u zadanom vremenu, sukladno tematskom području koje obrađuju.

Razine dokumenata prostornog uređenja

- ⇒ Dokumenti prostornog uređenja donose se na državnoj, područnoj (regionalnoj) i lokalnoj razini.
- ⇒ **Dokumenti prostornog uređenja državne razine su:**
 - ⇒ Državni plan prostornog razvoja,
 - ⇒ Prostorni plan Zaštićeni ekološko-ribolovni pojas (ZERP-a),
 - ⇒ Prostorni plan epikontinentalnog pojasa RH,
 - ⇒ prostorni plan nacionalnog parka,
 - ⇒ prostorni plan parka prirode i drugi prostorni plan područja posebnih obilježja čija je obveza donošenja propisana Državnim planom prostornog razvoja i
 - ⇒ *urbanistički plan uređenja izdvojenog građevinskog područja izvan naselja za gospodarsku i/ili javnu namjenu državnog značaja*

Razine dokumenata prostornog uređenja

⇒ Dokumenti prostornog uređenja područne (regionalne) razine su:

⇒ prostorni plan županije,

⇒ prostorni plan Grada Zagreba i

⇒ *urbanistički plan uređenja izdvojenog građevinskog područja izvan naselja za gospodarsku i/ili javnu namjenu županijskog značaja*

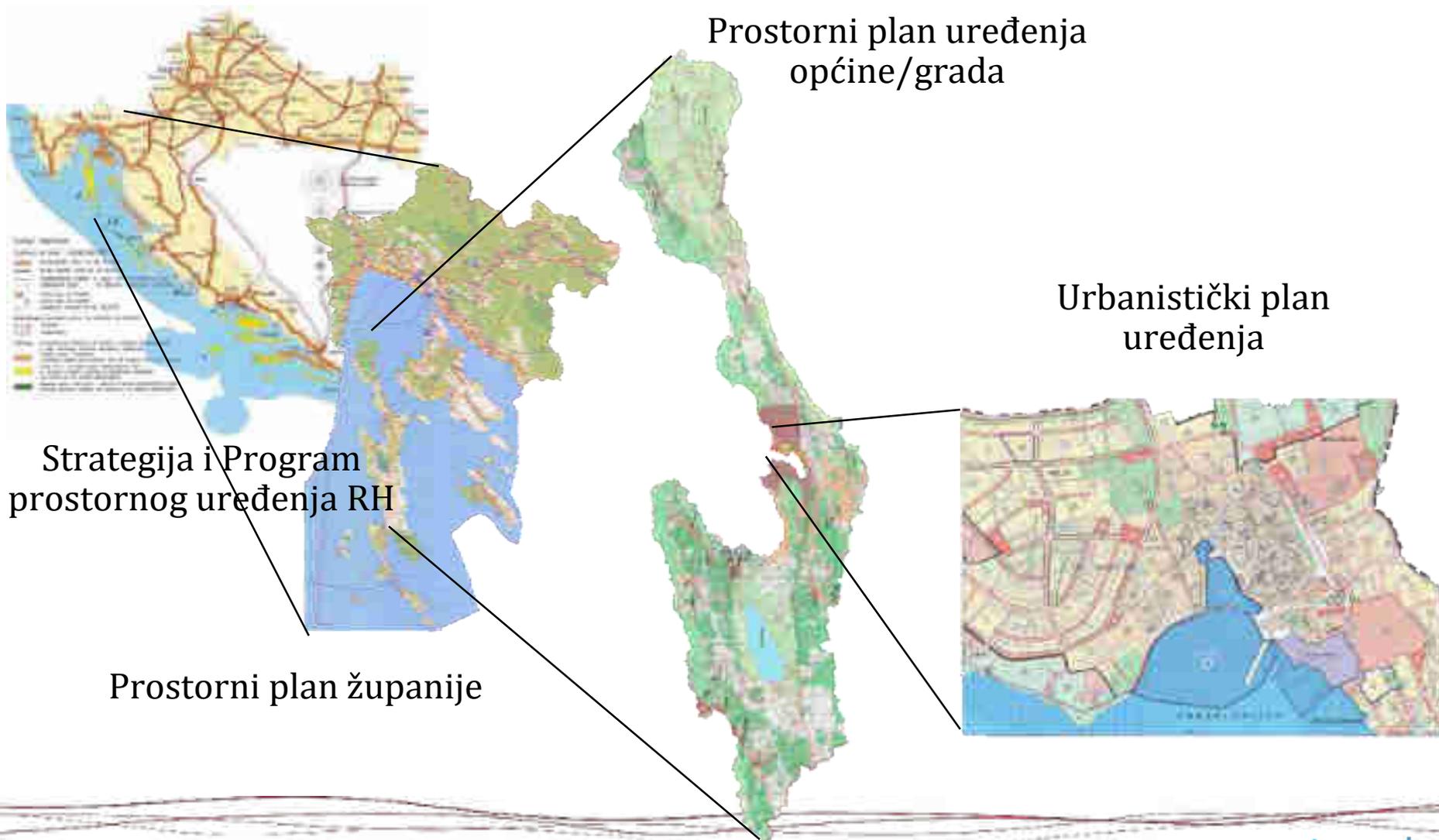
⇒ Dokumenti prostornog uređenja lokalne razine su:

⇒ prostorni plan uređenja grada, odnosno općine,

⇒ generalni urbanistički plan i

⇒ urbanistički plan uređenja

Razine dokumenata prostornog uređenja u RH

Zašto radimo dokumente prostornog uređenje?

- ⇒ Želimo regulirati odnose sadržaja u prostoru
- ⇒ Želimo osigurati preduvjete za realizaciju zahvata u prostoru (gradnje i ostalih zahvata)

SLAŽETE LI SE ?

⇒ Ok, ako se slažete, razmotrimo sljedeće

Značaj i uloga sustava strateškog planiranja i upravljanja razvojem

Strateško planiranje i upravljanje razvojem RH

- ✓ **Zakon o sustavu strateškog planiranja i upravljanja razvojem** predstavlja cjelovito zakonsko rješenje kojim se stvara temelj za učinkovito, djelotvorno, odgovorno i održivo upravljanje razvojem RH.

Suficit strateških dokumenata na razini RH

U nedostatku krovnog strateškog dokumenta za razdoblje 2014.–2020., strategiju razvoja Hrvatske u ovom trenutku prvenstveno čine:

- Nacionalni program reformi,
- Program konvergencije te
- Partnerski sporazum koji – zajedno s gospodarski značajnim, sektorskim strategijama, poput
- Industrijske strategije,
- Strategije poticanja investicija,
- Strategije obrazovanja, znanosti i tehnologije,
- Strategije razvoja poduzetništva,
- Inovacijske strategije i
- Strategije razvoja turizma – čine okosnicu predstojećeg strateškog ciklusa do 2020.

Udruženi aktivisti strategije (institucijski i Republički i lokalni)

	Naziv dokumenta	Konstatirane promjene	Odgovorna institucija	Status
1.	Nacionalni program reformi	2011-2013.	Ministarstvo gospodarstva, obrane i fondova EU	izrađeno
2.	Program korišćenja projekata Republičke i lokalne administracije 2014 - 2017	2014-2017	Ministarstvo finansija	izrađeno
3.	Partnerski pristup (Partnership Agreement for the European Structural and Investment Funds in the Disaster Period 2014-2020)	2015-2020	Ministarstvo gospodarstva, obrane i fondova EU	u pripremi
4.	Ispravak izjava o stavovima i odluke politike iz razdoblja 2014 - 2016	2014-2016	Ministarstvo finansija	izrađeno
5.	Industrijska strategija Republike Hrvatske 2014 - 2020	2014-2020	Ministarstvo gospodarstva	izrađeno
6.	Strategija zaštite i obnovi prirode u Republici Hrvatskoj za razdoblje 2014 - 2020	2014-2020	Ministarstvo poljoprivrede	u pripremi
7.	Ispravak izjava o stavovima i odluke politike iz razdoblja 2014 - 2016	2014-2016	Ministarstvo gospodarstva	u pripremi
8.	Strategija održivog razvoja i održivosti	2014-2015	Ministarstvo prostora, infrastrukture i sporta	u pripremi
9.	Strategija zaštite i obnovi prirode 2014 - 2020	2014-2020	Ministarstvo poljoprivrede	u pripremi
10.	Nacionalni plan zaštite izvornih i izdvojenih, ličnih, kulturnih, kliničkih i općih izvornika u Republici Hrvatskoj 2014 - 2016	2014-2016	Viša RH	izrađeno
11.	Strategija razvoja poduzetništva u Republici Hrvatskoj 2014 - 2020	2014-2020	Ministarstvo poduzetništva i obrta	izrađeno
12.	Strategija razvoja izdvojenih i ličnih izvornika u Republici Hrvatskoj 2011 - 2016	2011-2016	Ministarstvo poduzetništva i obrta	izrađeno
13.	Strategija razvoja poduzetništva žena u Republici Hrvatskoj 2014 - 2020	2014-2020	Ministarstvo poduzetništva i obrta	izrađeno
14.	Strategija razvoja socijalnog, društvenog poduzetništva u Republici Hrvatskoj za razdoblje 2014 - 2020	2014-2020	Ministarstvo rada i mirovinskoga osiguranja	u pripremi
15.	Plan implementacije i izvornika za mlade	2014-2016	Ministarstvo rada i mirovinskoga osiguranja	izrađeno
16.	Strategija razvoja razvoja Republike Hrvatske	2009-2010	Ministarstvo gospodarstva	izrađeno
17.	Strategija razvoja turizma Republike Hrvatske do 2020	2013-2020	Ministarstvo turizma	izrađeno
18.	Strategija razvoja turizma Republike Hrvatske za razdoblje 2010 - 2015	2010-2015	Ministarstvo prometa, prometa i infrastrukture	izrađeno
19.	Strategija razvoja turizma Republike Hrvatske 2014 - 2020	2014-2020	Ministarstvo prometa, prometa i infrastrukture	u pripremi
20.	Strategija razvoja turizma i izdvojenih i ličnih izvornika Republike Hrvatske za razdoblje 2014 - 2020	2014-2020	Ministarstvo prometa, prometa i infrastrukture	izrađeno
21.	Ispravak izjava o stavovima i odluke politike iz razdoblja 2014 - 2016	2014-2016	Ministarstvo prometa, prometa i infrastrukture	izrađeno
22.	Strategija razvoja izdvojenih i ličnih izvornika u Republici Hrvatskoj za razdoblje od 2011. do 2016.	2011-2016	Ministarstvo prometa, prometa i infrastrukture	izrađeno
23.	Strategija razvoja izdvojenih i ličnih izvornika u Republici Hrvatskoj za razdoblje od 2011. do 2016.	2011-2016	Ministarstvo prometa, prometa i infrastrukture	izrađeno
24.	Strategija razvoja izdvojenih i ličnih izvornika u Republici Hrvatskoj za razdoblje od 2011. do 2016.	2011-2016	Ministarstvo prometa, prometa i infrastrukture	izrađeno
25.	Strategija razvoja izdvojenih i ličnih izvornika u Republici Hrvatskoj za razdoblje od 2011. do 2016.	2011-2016	Ministarstvo prometa, prometa i infrastrukture	izrađeno
26.	Strategija razvoja izdvojenih i ličnih izvornika u Republici Hrvatskoj za razdoblje od 2011. do 2016.	2011-2016	Ministarstvo prometa, prometa i infrastrukture	izrađeno
27.	Strategija razvoja izdvojenih i ličnih izvornika u Republici Hrvatskoj za razdoblje od 2011. do 2016.	2011-2016	Ministarstvo prometa, prometa i infrastrukture	izrađeno
28.	Strategija razvoja izdvojenih i ličnih izvornika u Republici Hrvatskoj za razdoblje od 2011. do 2016.	2011-2016	Ministarstvo prometa, prometa i infrastrukture	izrađeno
29.	Strategija razvoja izdvojenih i ličnih izvornika u Republici Hrvatskoj za razdoblje od 2011. do 2016.	2011-2016	Ministarstvo prometa, prometa i infrastrukture	izrađeno
30.	Strategija razvoja izdvojenih i ličnih izvornika u Republici Hrvatskoj za razdoblje od 2011. do 2016.	2011-2016	Ministarstvo prometa, prometa i infrastrukture	izrađeno
31.	Strategija razvoja izdvojenih i ličnih izvornika u Republici Hrvatskoj za razdoblje od 2011. do 2016.	2011-2016	Ministarstvo prometa, prometa i infrastrukture	izrađeno
32.	Strategija razvoja izdvojenih i ličnih izvornika u Republici Hrvatskoj za razdoblje od 2011. do 2016.	2011-2016	Ministarstvo prometa, prometa i infrastrukture	izrađeno
33.	Strategija razvoja izdvojenih i ličnih izvornika u Republici Hrvatskoj za razdoblje od 2011. do 2016.	2011-2016	Ministarstvo prometa, prometa i infrastrukture	izrađeno
34.	Strategija razvoja izdvojenih i ličnih izvornika u Republici Hrvatskoj za razdoblje od 2011. do 2016.	2011-2016	Ministarstvo prometa, prometa i infrastrukture	izrađeno
35.	Strategija razvoja izdvojenih i ličnih izvornika u Republici Hrvatskoj za razdoblje od 2011. do 2016.	2011-2016	Ministarstvo prometa, prometa i infrastrukture	izrađeno
36.	Strategija razvoja izdvojenih i ličnih izvornika u Republici Hrvatskoj za razdoblje od 2011. do 2016.	2011-2016	Ministarstvo prometa, prometa i infrastrukture	izrađeno
37.	Strategija razvoja izdvojenih i ličnih izvornika u Republici Hrvatskoj za razdoblje od 2011. do 2016.	2011-2016	Ministarstvo prometa, prometa i infrastrukture	izrađeno
38.	Strategija razvoja izdvojenih i ličnih izvornika u Republici Hrvatskoj za razdoblje od 2011. do 2016.	2011-2016	Ministarstvo prometa, prometa i infrastrukture	izrađeno
39.	Strategija razvoja izdvojenih i ličnih izvornika u Republici Hrvatskoj za razdoblje od 2011. do 2016.	2011-2016	Ministarstvo prometa, prometa i infrastrukture	izrađeno
40.	Strategija razvoja izdvojenih i ličnih izvornika u Republici Hrvatskoj za razdoblje od 2011. do 2016.	2011-2016	Ministarstvo prometa, prometa i infrastrukture	izrađeno
41.	Strategija razvoja izdvojenih i ličnih izvornika u Republici Hrvatskoj za razdoblje od 2011. do 2016.	2011-2016	Ministarstvo prometa, prometa i infrastrukture	izrađeno
42.	Strategija razvoja izdvojenih i ličnih izvornika u Republici Hrvatskoj za razdoblje od 2011. do 2016.	2011-2016	Ministarstvo prometa, prometa i infrastrukture	izrađeno
43.	Strategija razvoja izdvojenih i ličnih izvornika u Republici Hrvatskoj za razdoblje od 2011. do 2016.	2011-2016	Ministarstvo prometa, prometa i infrastrukture	izrađeno
44.	Strategija razvoja izdvojenih i ličnih izvornika u Republici Hrvatskoj za razdoblje od 2011. do 2016.	2011-2016	Ministarstvo prometa, prometa i infrastrukture	izrađeno
45.	Strategija razvoja izdvojenih i ličnih izvornika u Republici Hrvatskoj za razdoblje od 2011. do 2016.	2011-2016	Ministarstvo prometa, prometa i infrastrukture	izrađeno
46.	Strategija razvoja izdvojenih i ličnih izvornika u Republici Hrvatskoj za razdoblje od 2011. do 2016.	2011-2016	Ministarstvo prometa, prometa i infrastrukture	izrađeno
47.	Strategija razvoja izdvojenih i ličnih izvornika u Republici Hrvatskoj za razdoblje od 2011. do 2016.	2011-2016	Ministarstvo prometa, prometa i infrastrukture	izrađeno
48.	Strategija razvoja izdvojenih i ličnih izvornika u Republici Hrvatskoj za razdoblje od 2011. do 2016.	2011-2016	Ministarstvo prometa, prometa i infrastrukture	izrađeno
49.	Strategija razvoja izdvojenih i ličnih izvornika u Republici Hrvatskoj za razdoblje od 2011. do 2016.	2011-2016	Ministarstvo prometa, prometa i infrastrukture	izrađeno
50.	Strategija razvoja izdvojenih i ličnih izvornika u Republici Hrvatskoj za razdoblje od 2011. do 2016.	2011-2016	Ministarstvo prometa, prometa i infrastrukture	izrađeno

49.	Nacionalni plan razvoja kulturnih i izdvojenih izvornika, ličnih, kulturnih, kliničkih i općih izvornika u Republici Hrvatskoj 2014 - 2016	2014-2016	Ministarstvo kulture	u pripremi
50.	Strategija razvoja turizma socijalne obrte u Republici Hrvatskoj 2011 - 2016	2011-2016	Ministarstvo socijalne politike i mladih	izrađeno
51.	Strategija borbe protiv siromaštva i socijalne isključenosti u Republici Hrvatskoj 2014 - 2020	2014-2020	Ministarstvo socijalne politike i mladih	izrađeno
52.	Plan demontiranja i transformacije domova socijalne obrte i drugih pravni osoba koje obnašaju djelatnost socijalne obrte u RH 2011 - 2016 (2018)	2011-2016	Ministarstvo socijalne politike i mladih	izrađeno
53.	Nacionalna strategija za prava djece u Republici Hrvatskoj za razdoblje od 2014. do 2020.	2014-2020	Ministarstvo socijalne politike i mladih	u pripremi
54.	Nacionalna strategija stvaranja prikladnog okruženja za razvoj civilnoga društva za razdoblje od 2011. do 2015.	2011-2015	Ured za udruživanje Vlade RH	izrađeno
55.	Nacionalna politika za nezaposlene i sporta za razdoblje od 2011. do 2015.	2011-2015	Ured za udruživanje sporta Vlade RH	izrađeno
56.	Nacionalna strategija za uključivanje Roma za razdoblje 2013 - 2020 godine	2013-2020	Ured za ljudska prava i prava nacionalnih manjina Vlade RH	izrađeno
57.	Nacionalni program zaštite i promicanja ljudskih prava za razdoblje od 2011. do 2016.	2011-2016	Ured za ljudska prava i prava nacionalnih manjina Vlade RH	izrađeno
58.	Strategija zaštite, obnove i održivog gospodarskog korišćenja kulturne baštine Republike Hrvatske za razdoblje 2011 - 2015	2011-2015	Ministarstvo kulture	izrađeno
59.	Strategija socijalna isključenosti	2016. razdoblje	Ministarstvo pravosuđa	izrađeno
60.	Strategija razvoja pravosuđa	2013-2018	Ministarstvo pravosuđa	izrađeno

Strateški dokumenti RH 2014.-2020.

- Akcijski plan provedbe Strategije razvoja javne uprave za razdoblje od 2017. do 2020. godine
- Digitalna agenda za Europu
- EUROPA 2020. - Europska strategija za pametan, održiv i uključiv rast
- Industrijska strategija Republike Hrvatske 2014.-2020.
- Nacionalna strategija izjednačavanja mogućnosti za osobe s invaliditetom od 2007. do 2015. godine
- Nacionalna strategija razvoja zdravstva 2012.-2020.
- Nacionalna strategija stvaranja poticajnog okruženja za razvoj civilnog društva od 2012. do 2016. godine
- Nacionalni akcijski plan za obnovljive izvore energije do 2020. godine (prijedlog)
- Nacionalni plan razvoja kliničkih bolničkih centara, kliničkih bolnica, klinika i općih bolnica u RH 2014.-2016. (prijedlog)
- Nacrt konačnog prijedloga Strategije regionalnoga razvoja RH za razdoblje do kraja 2020. godine
- Operativni plan deinstitutionalizacije i transformacije domova socijalne skrbi i drugih pravnih osoba koje obavljaju djelatnost
- Operativni program Konkurentnost i kohezija 2014.-2020. (eng)
- Operativni program Konkurentnost i kohezija 2014.-2020. (hrv)
- Operativni program Učinkoviti ljudski potencijali 2014.-2020. (eng)
- Operativni program Učinkoviti ljudski potencijali 2014.-2020. (hrv)
- Operativni program za pomorstvo i ribarstvo Republike Hrvatske za programsko razdoblje 2014.-2020.
- Plan gospodarenja otpadom Republike Hrvatske za razdoblje 2017.-2022. godine (link is external)
- Plan implementacije Garancija za mlade
- Plan razvoja istraživačke i inovacijske infrastrukture u Republici Hrvatskoj
- Pravilnik o prihvatljivosti izdataka za projekte financirane iz strukturnih fondova EU
- Prilozi Sporazuma o partnerstvu
- Program prekogranične suradnje Hrvatska – Bosna i Hercegovina – Crna Gora 2014.-2020. (neslužbeni sažetak)
- Program prekogranične suradnje Hrvatska – Srbija 2014.-2020. (neslužbeni sažetak)
- Program prekogranične suradnje Mađarska – Hrvatska 2014.-2020. (neslužbeni sažetak)
- Program prekogranične suradnje Slovenija – Hrvatska 2014.-2020. (neslužbeni sažetak)

<http://europski-fondovi.eu/strateski-dokumenti-republike-hrvatske-2014-2020>

Strateški dokumenti RH 2014.-2020.

- Program ruralnog razvoja Republike Hrvatske 2014.-2020. (eng)
- Program ruralnog razvoja Republike Hrvatske 2014.-2020. (hrv)
- Sažetak Sporazuma o partnerstvu za Hrvatsku za razdoblje 2014. - 2020.
- Sporazum o partnerstvu između RH i EK za korištenje ESI fondova 2014.-2020.
- Strategija Vlade RH za razdoblje 2015. - 2017.
- Strategija borbe protiv siromaštva i socijalne isključenosti u RH 2014.-2020.
- Strategija e-Hrvatska 2020
- Strategija energetskog razvoja Republike Hrvatske do 2020. godine
- Strategija obrazovanja, znanosti i tehnologije
- Strategija pametne specijalizacije Republike Hrvatske (prezentacija)
- Strategija pametne specijalizacije Republike Hrvatske za razdoblje 2016.-2020. | Akcijski plan provedbe 2016.-2017.
- Strategija poticanja inovacija Republike Hrvatske 2014.-2020.
- Strategija prometnog razvoja Republike Hrvatske za razdoblje od 2014. do 2030. godine
- Strategija razvoja javne uprave za razdoblje od 2015 do 2020 godine (link is externi)
- Strategija razvoja klastera u Republici Hrvatskoj 2011.-2020.
- Strategija razvoja poduzetništva u Republici Hrvatskoj 2013.-2020.
- Strategija razvoja poduzetništva žena u Republici Hrvatskoj 2014.-2020.
- Strategija razvoja turizma Republike Hrvatske do 2020. godine
- Strateški plan Ministarstva rada i mirovinskog sustava 2015.-2017.
- Strateški plan Ministarstva vanjskih i europskih poslova 2016.-2018. izmjene i dopune
- Strateški plan Ministarstva vanjskih i europskih poslova 2016.-2018. izmjene i dopune
- Uvjjeti za pripremu i provedbu EU projekata

<http://europski-fondovi.eu/strateski-dokumenti-republike-hrvatske-2014-2020>

Kako dalje?

Veliki broj strategija koje su međusobno isključujuće je zbunjujuća

Što je strategija

Temeljem Zakona o sustavu strateškog planiranja i upravljanja razvojem:

⇒ strategija je dugoročni akt strateškog planiranja od nacionalnog značaja koji se **izrađuje temeljem posebnog zakona ili međunarodnog akta** za jedno ili više upravnih područja, a koji donosi Hrvatski sabor

⇒ sektorska strategija je dugoročni akt strateškog planiranja od nacionalnog značaja za oblikovanje i provedbu javne politike **u određenom upravnom području**

Što je strategija

Temeljem Zakona o sustavu strateškog planiranja i upravljanja razvojem akti strateškog planiranja su :

⇒ Nacionalna razvojna strategija,

⇒ višesektorske i sektorske strategije,

⇒ nacionalni planovi, planovi razvoja JL(R)S, - **srednjeročni**

⇒ program Vlade RH, - **kratkoročni**

⇒ program konvergencije, nacionalni program reformi te provedbeni programi središnjih tijela državne uprave i JL(R)S - **kratkoročni**

Hijerarhija strateških razvojnih dokumenata vezanih uz regionalni razvoj

Nacionalna razvojna strategija

Strategija regionalnog razvoja RH /
Nacionalni plan razvoja (7g.)

županijske razvojne strategije / planovi
razvoja županija (7g.)

strategije razvoja lokalne razine / planovi
razvoja urbanih područja (7 g.)

Plan ukupnog
razvoja/strategija
razvoja JLS

Lokalne razvojne
strategije LAG-a

Strategija razvoja
ITU područja

(...)

Zašto radimo sve te dokumente?

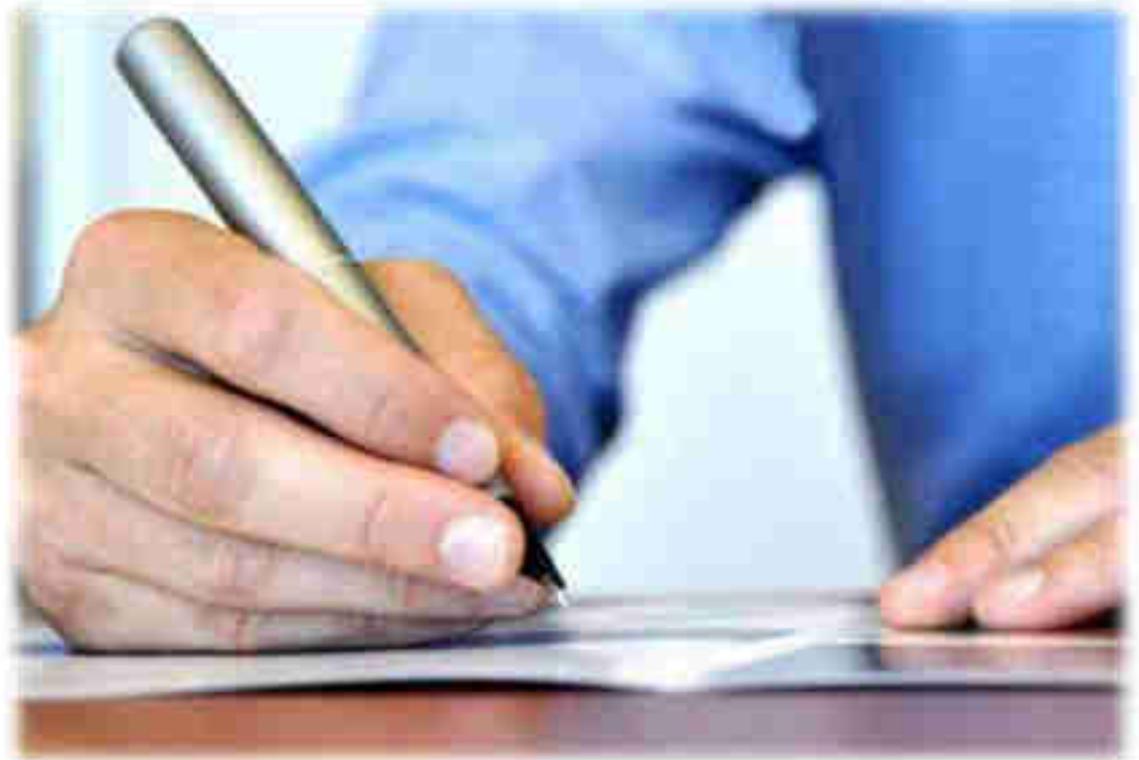
Osobito ove iz sustava strateškog planiranja?

- ⇒ Da definiramo razvojne ciljeve
- ⇒ Da osiguramo mogućnost (su)financiranja razvojnih projekata
- ⇒ ???

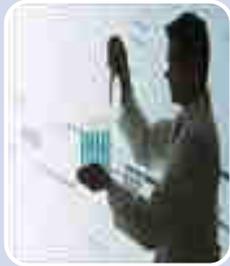

Tko je nositelj izrade razvojnih dokumenata?

- ⇒ Resorna tijela RH,
- ⇒ županije i
- ⇒ JLS

Tematska područja i horizontalne politike NRS - a

ZDRAVLJE I
KVALITETA
ŽIVOTA

ENERGIJA I
ODRŽIVI
OKOLIŠ

PROMET I
MOBILNOST

SIGURNOST

HRANA I BIO-
EKONOMIJA

DIGITALNO
DRUŠTVO

TURIZAM I
KREATIVN
O DRUŠTVO

Horizontalne politike: makroekonomska politika (fiskalna, monetarna i dohodovna politika), „good governance“, regionalni razvoj, demografija i socijalna uključenost, obrazovanje i razvoj ljudskih resursa

Mjere **SRR RH** – iz domene prometa

Strateški cilj 1. Povećanje kvalitete života poticanjem održivog teritorijalnog razvoja

Prioritet 1. *Osiguranje i unapređenje osnovne lokalne i regionalne infrastrukture*

Mjera 1.2.1. *Razvoj javne infrastrukture od lokalnog značaja*

Mjera 1.2.2. *Razvoj javne infrastrukture od regionalnog značaja*

Mjera 1.2.4. *Podrška primjeni mjera zaštite okoliša i energetske učinkovitosti na lokalnoj i regionalnoj razini*

Mjere ŽRS PGŽ – iz domene prometa

- ⇒ Strateški cilj 1 Razvoj konkurentnog i održivog gospodarstva
- ⇒ Prioritet 1.4 Razvoj zelenog gospodarstva
 - ⇒ Mjera 1.4.3. Poticanje korištenja OIE i EE
- ⇒ Prioritet 1.5 Razvoj ključnih gospodarskih djelatnosti
 - ⇒ Mjera 1.5.1 Razvoj prometnog sektora
- ⇒ Strateški cilj 2 Jačanje regionalnih kapaciteta i ravnomjieran razvoj
- ⇒ Prioritet 2.1. Ravnomjieran razvoj mR i povećanje teritorijalne kohezije
 - ⇒ Mjera 2.1.4. Osiguranje kvalitetne prometne infrastrukture te unapređenje i integracija infrastrukturnih sustava

Mjere **SUA Rijeka** – iz domene prometa

- ⇒ Strateški cilj 3 Održiv urbani razvoj
- ⇒ Prioritet 3.1 Povećanje broja putnika u JGPP
 - ⇒ Mjera 3.1.1 KD Autotrolej . Razvoj ekološki prihvatljivog JPP
 - ⇒ Mjera 3.1.2 Inovativna rješenja u prometu

Strateški ciljevi Strategije razvoja Urbane aglomeracije Rijeka za razdoblje 2016. -2020.	Priznanost s tematskim specifičnim ciljevima OP NK i OP (ILJF za ITI) mehanizam u RH
3. Održiv urbani razvoj	
3.1. Povećanje broja putnika u javnom gradskom prijevozu	
3.1.1. Komunalno društvo Autotrolej – Razvoj ekološki prihvatljivog javnog prijevoza	TC 7 - SC 7i2 – OP NK/EFRR
3.1.2. Inovativna rješenja u prometu	TC 7 - SC 7i2 – OP NK/EFRR
3.2. Ulaganja u toplinsku mrežu	
3.2.1. Trgovačko društvo Energo – razvoj sustava toplinarstva u Gradu Rijeci	TC 4 - SC 4a2 – OP NK/EFRR
3.3. Revitalizacija zapuštenih urbanih područja	
3.3.1. Revitalizacija bivših industrijskih zona	TC 6 - SC 6a2 – OP NK/EFRR
3.3.2. Revitalizacija bivših vojnih zona	TC 6 - SC 6a2 – OP NK/EFRR

Mjere **SUA Rijeka** – iz domene prometa

Strategija razvoja UA Rijeka – strateški ciljevi i prioriteti	Niže navedeni ciljevi predstavljaju kombinaciju specifičnih ciljeva iz OPKK i OPULJP			Ostali izvori financiranja
	Okvirni financijski iznos (EUR)	Okvirno financiranje		
		Od strane EU fondova 75%	Od strane prijavitelj 25%	
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
3. Održivi urbani razvoj				
3.1 Povećanje broja putnika u JGPP	2.400.000	1.800.000	600.000	KD Autotrolej, JLS, FZOEU

VAŽNO za SUMP:

Ova strategija je nominirala konkretnog nositelja provedbe prioriteta i mjere te razmjerno precizne izvore financiranja!

Mjere Strategija energetskega razvoja RH – iz domene prometa

1. Propisivanje strožih standarda za nova vozila;
2. Provedbu informacijskih kampanja o energetski učinkovitem ponašanju u prometu;
3. Planiranje i uspostavu učinkovitijih prometnih sustava;
4. Poticanje projekata čistijeg prometa i kupovine energetski učinkovitijih vozila.

Mjere **SEAP Rijeka** – za smanjenje CO₂ iz sektora prometa

1. Planske mjere za smanjenje emisija CO₂ iz sektora prometa Grada Rijeke

1. Uvođenje informacijskog sustava za nadzor prometa;

a. Mjera uključuje uvođenje suvremene prometne signalizacije kao medija komuniciranja sa vozačima, ugradnju mjernih uređaja kontrole prometnog toka i okoline;

2. Mjere za povećanje protočnosti prometa na području Grada Rijeke;

a. Pravo prolaska autobusima javnog prijevoza po posebnim trakama;

b. Ugradnja sustava za osiguravanje prednosti prolaska vozilima javnog prijevoza na raskrižjima;

3. Uvođenje naknada za prometno onečišćenje;

a. Odlukom Gradskog vijeća uvesti naknade za prometno onečišćenje određenih dijelova Grada. Preusmjeravanje prometa iz određenih dijelova Grada neće izravno utjecati na smanjenje emisija CO₂, ali će neizravno smanjiti broj vozila i povećati korištenje javnog gradskog prijevoza. Iz prikupljenih naknada za prometno onečišćenje moguće je financirati mjere za povećanja kvalitete usluge javnog gradskog prijevoza;

4. Mjere za povećanje sigurnosti u prometu u Gradu Rijeci;

a. Postepeno postavljanje prometnih znakova u LED tehnologiji na sva opasna mjesta u Gradu;

b. Upotreba semaforских laterni s LED tehnologijom.

Mjere **SEAP Rijeka** – za smanjenje CO₂ iz sektora prometa

2. Promotivne, informativne i obrazovne mjere i aktivnosti

- Promocija car-sharing modela za povećanje okupiranosti vozila;
- Informiranje i treniranje ekološki prihvatljivog načina vožnje (auto škole);
- Promoviranje upotrebe alternativnih goriva;
- Osnivanje informativno-demonstracijskog centra za građane o korištenju vozila na alternativna goriva (električna energija, prirodni plin, biogoriva i dr.) uz mogućnost iznajmljivanja vozila na alternativna goriva;
- Organizacija tribina, radionica i okruglih stolova, provođenje anketa i istraživanja, distribucija informativnog i promotivnog materijala i dr.;
- Kampanja: Jedan dan u tjednu bez automobila;
- Kampanja: Električni mopedi!

Mjere **SEAP Rijeka** – za smanjenje CO₂ iz sektora prometa

3. Mjere za vozila u vlasništvu Grada Rijeke

1. Uvođenje sustavnog gospodarenja energijom u vozilima u vlasništvu Grada:

- utvrđivanje trenutnog stanja (rute vožnje, tipovi vozila, korištena goriva i potrošnja i dr.);
- prijedlog mjera za povećanje učinkovitosti (na pr. optimizacija ruta i vremena vožnje i dr.);
- praćenje provedbe;

2. Nabavka novih vozila sa smanjenom emisijom stakleničkih plinova (alternativna goriva) u skladu s kriterijima Zelene javne nabave;

3. Nabavka 10 službenih vozila koja za pogon koriste CNG;

4. Zajedničko korištenje vozila („car sharing model”) za djelatnike Gradske uprave

Kako je u sektoru prometa?

Obaveze izrade strateških dokumenata iz sektora prometa

- ⇒ Ulaskom RH u EU prometno planiranje je istaknuto kao **strateški važno**
- ⇒ Značaj i uloga planera se posebno ističe
- ⇒ Prometna rješenja moraju biti održiva i bazirana na realnim podacima te realnim projekcijama

Sve ovo je, sa stanovišta prometnog inženjerstva, izuzetno pozitivno !!!

Obaveze izrade strateških dokumenata iz sektora prometa

EUROPA putem JASPERS-a **ne želi:**

- ⇒ Da se umjetno dokazuju unaprijed određeni projekti
- ⇒ Planovi rade bez učešća javnosti
- ⇒ Bitno utječe na okoliš i prirodu

Žele:

- ✓ Analizu infrastrukturnih, organizacijskih, upravljačkih i zakonodavnih elemenata

Zahtjevi za prometne strategije

⇒ Što su (ili bi trebale biti)

⇒ Strateški dokumenti za ostvarenje prometnih ciljeva i integraciju prometnog planiranja sa drugim dokumentima

⇒ Okvir za provedbu mjera

⇒ Instrument za planiranje kroz identifikaciju i rješavanje razlika u prometnom sustavu i/ili valorizacije pozitivnih iskustava/prilika i eventualno identifikacija i selekcija projekata

Zahtjevi za prometne strategije

⇒ Što nisu (ili ne bi trebale biti)

⇒ Formalni dokument s ciljem ispunjenja zakonske obaveze

⇒ Samo opis trenutne situacije

⇒ Lista želja sa unaprijed nominiranim projektima koji nisu povezani sa potrebama društva

JASPERS - metodologija...

Prometna strategija/plan se treba bazirati na sektorskim analizama nadopunjenih funkcionalnim regionalnim konceptima - kada je prikladno.

Sveobuhvatni prometni plan

Podsektorski

željeznica

cesta

zrak

more

rijeka

Fokus na međunarodni i nacionalni prometna temelju TEN-T i drugih EU strateških koncepata

Mreža: nacionalna mreža visoke razine i TEN-T

Funkcionalno regionalni

A

B

C

...

Fokus na regionalni i lokalni promet, uključujući javni prijevoz, mod nulte emisije

Čitava prometna mreža

JASPERS – metodologija...

- ⇒ Lokalni/regionalni prometni dokumenti trebaju se definirati za različite prepoznate **funkcionalne regije (FR)** te se mogu prostorno preklapati.
- ⇒ Lokalne/regionalne prometne strategije obično uključuju motorizirani individualni prijevoz, javni prijevoz i modove s nultom emisijom stakleničkih plinova.

Struktura prometne strategije

⇒ Metodologija se sastoji od **šest** koraka/zadatka.

⇒ Paralelno se provodi SPUO

1. Pokretanje izrade strategije

2. Prikupljanje relevantnih podataka i analiza njihove kvalitete

3. Analiza postojećeg stanja (SWOT)

4. Definiranje vizije i ciljeva

5. Identifikacija i odabir mjera

6. Implementacijski plan

JASPERS – praćenje plana

6. Implementacijski plan

⇒ Na temelju Prometne strategije, i definiranih mjera provedbe, priprema se daljnja implementacija projekta (uzimajući u obzir pripremljenost i opravdanost te kriterije podobnosti prema izvorima financiranja).

⇒ Samo u slučaju prepoznavanja velikog broja prikladnih i usporedivih projekata, što znači da je jasno potrebna daljnje određivanje prioriteta, preporučuje se provođenje jednog ili više vrsta određivanja prioriteta za projekt (npr. višekriterijska analiza, CBA ili kombinacija analiza, itd.).

⇒ Ove vrste sinteze prilagodit će se vrsti zrelosti projekata za koje se određuju prioriteti.

JASPERS – razine prometnih planova

Struktura dokumenata iz sektora prometa

- ⇒ Strategija prometnog razvoja RH 2017.-2030.
- ⇒ Masterplanovi prometa funkcionalnih regija
- ⇒ SUMP-ovi
- ⇒ SULP-ovi
- ⇒ LCTP / Program energetske učinkovitosti u prometu
- ⇒ SEAP/ SECAP
- ⇒ Prometni planovi/strategije
- ⇒ Gradski masterplan prometa (npr. Vinkovici, ...)
- ⇒ Prometni elaborati

Kako donosioci odluka mogu procijeniti što im je potrebno?

- ⇒ Ne postoji zakonski definirana struktura !
- ⇒ U pravilu se strateškim dokumentom višeg reda nominira obaveza izrade dokumenta nižeg reda, no to nije vezano uz (pod)zakonske akte !
- ⇒ Često konzultanti, u cilju dobivanja dodatnih poslova, nameću i potiču izradu sve detaljnijih i detaljnijih (često nepotrebnih) strateških dokumenata
- ⇒ Slično je bilo i u prostornom planiranju dok se nisu zakonski točno definirale obaveze

Čemu nam služi prometna strategija?

⇒ Da li znamo čemu služi svaki od razina planskih dokumenata ili nam je ipak malo u magli?

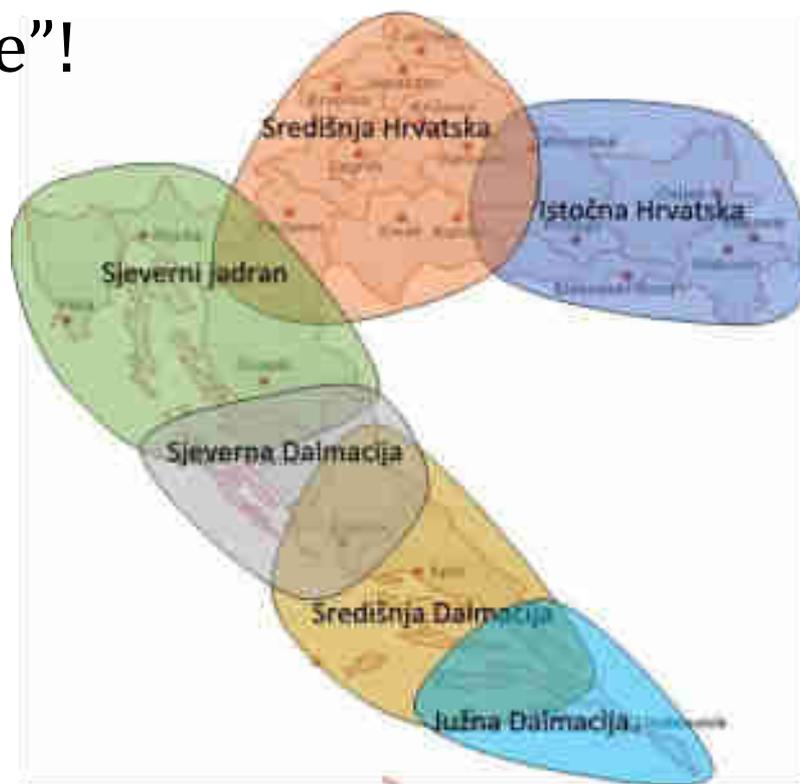

Glavni planovi razvoja prometnog sustava funkcionalne regije (Masterplanovi)

Funkcionalne regije

Da bi se razumjelo što je Glavni plan (master plan) prometnog sustava funkcionalne regije, prvo moramo znati što su to „funkcionalne regije“!

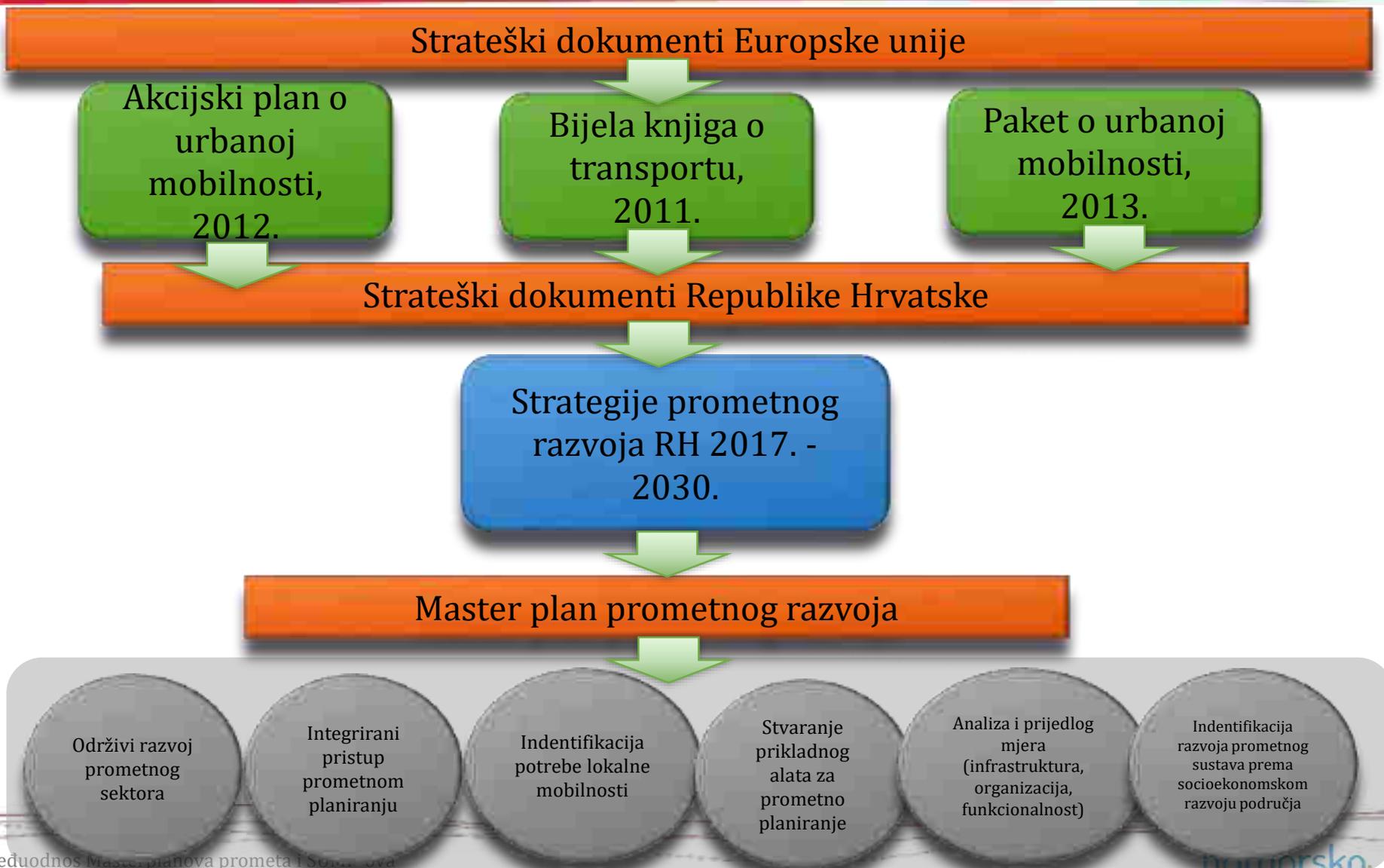
- ✓ regije s visokom razinom prometne interakcije na razini kratkih distanci (npr. osobe koje putuju na posao)

Funkcionalne regije

- ⇒ temeljna su razina za izradu prometnih strategija (izbjegavanje izrade pojedinačnih strategija manjih gradova)
- ⇒ izlazni rezultati imaju nacionalni značaj – uz korištenje ulaznih podataka nacionalne strategije, komplementarnih s nacionalnim sektorskim strategijama/analizama

Strateška utemeljenja i ciljevi Master plana

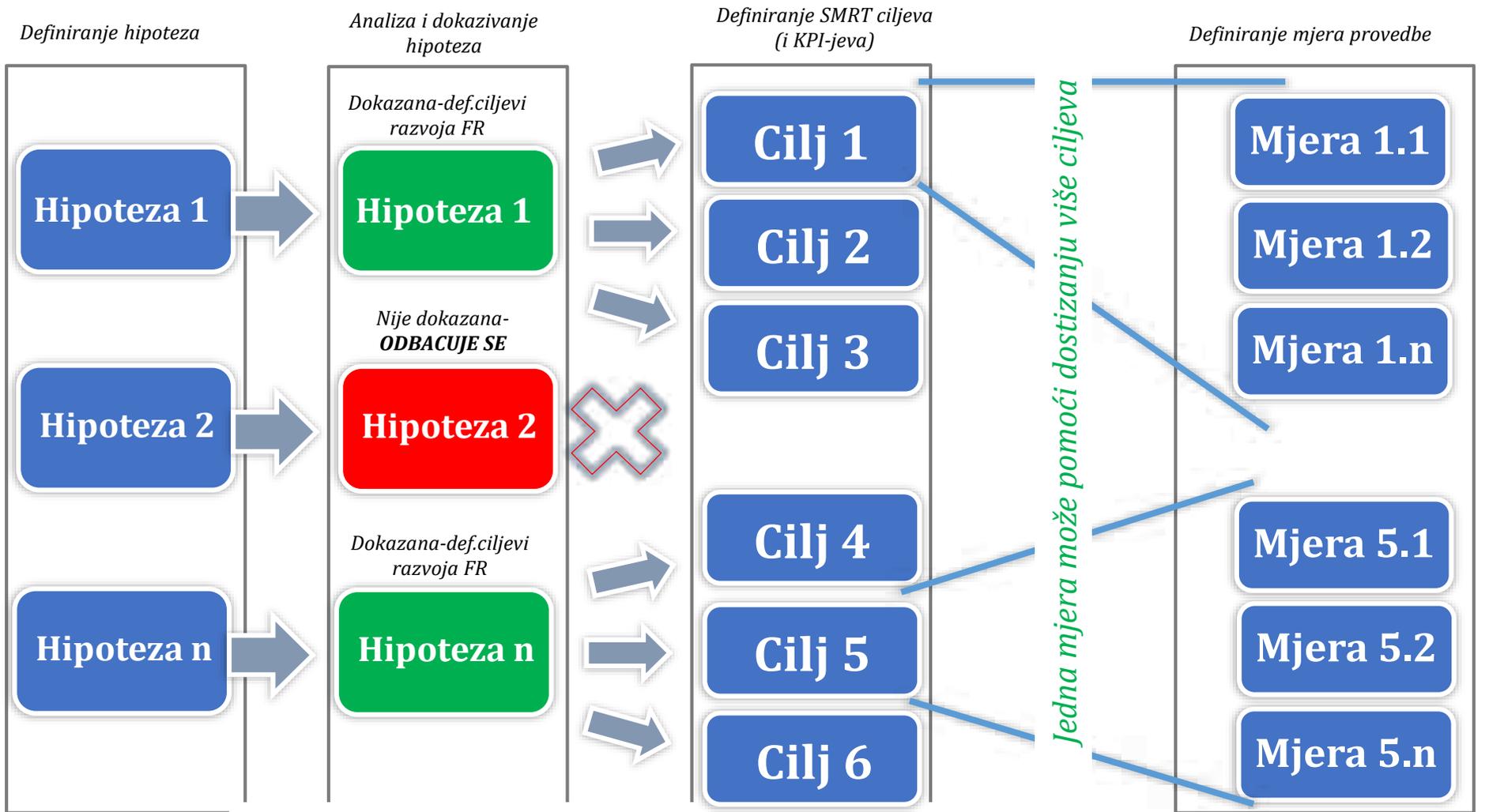

Master plana prometa FR

- ⇒ je dokument koji dugoročno sagledava i definira razvoj prometnog sustava (20-30 godina)
- ⇒ integrira ciljeve prometnog razvoja i zaštite okoliša/prirode u suvremenom sustavu planiranja

Međuviznost elemenata izrade MPFR

Za svaku potvrđenu hipotezu def. se nekoliko ciljeva

Matrica povezanosti ciljeva i mjera u JGPP (SPR RH 2017-2020)

Ciljevi su strukturirani kao OPĆI ciljevi razvoja te SPECIFIČNI ciljevi za JGPP koji su strukturirani kao kroz sektorski i samo za JGPP

Opći ciljevi	1	Provesti strategiju razvoja prometa u prijelaznoj fazi (JGPP) u skladu s programom u području transporta i prometne infrastrukture. To uključuje JP u odgovarajućim i lokalnim razinama: Lokalne (Gradovi), lokalne (općine), županije, DZ, javne agencije, javne prijavne i posebne javne ustanove i javne ili ustanovljeni privatni subjekti (doprinosi, udiovanje) prijavne, samostalno ili u suradnji s javnom, kao i privatna i tuđinska.
	2	Provesti razvojnu strategiju prometa u prijelaznoj fazi (JGPP) u području prometa i prometne infrastrukture (prometna infrastruktura).
	3	Ključni prometni sustavi (javni prijevoz, željeznice i cestovna infrastruktura) i odgovarajuće prometne sredstva i usluge.
	4	Stvarati ključne prometne sustave za lokalne programe.
	5	Stvarati ključne prometne sustave za lokalne (MIR) programe.
	6	Provesti strategiju razvoja prometa.
	7	Provesti infrastrukturni program u području JP, željeznice, cestovni promet i javni promet u području javnog prometa (javni prijevoz).
	8	Provesti infrastrukturni program u području JP, željeznice, cestovni promet i javni promet u području javnog prometa (javni prijevoz).
	9	Provesti infrastrukturni program u području JP, željeznice, cestovni promet i javni promet u području javnog prometa (javni prijevoz).
Kroz sektore	1	Konkretno usklađeno s planovima razvoja i drugim dokumentima (MIR – Lika Plodje, vodovod i kanalizacija u Zagrebu, Slavonski, Srijem, Zagreb, Koprivnica, Varaždin).
	2	U području distribucije i javnog prometa, gdje je primarni i drugi hirološki sektor kao glavni gospodarski sektor u skladu s vlastitim planovima i drugim dokumentima (MIR – Lika Plodje, vodovod i kanalizacija u Zagrebu, Slavonski, Srijem, Zagreb, Koprivnica, Varaždin).
	3	Provesti razvojnu strategiju prometa u prijelaznoj fazi (JGPP) u području prometa i prometne infrastrukture (prometna infrastruktura).
	4	Ključni prometni sustavi (javni prijevoz, željeznice i cestovna infrastruktura) i odgovarajuće prometne sredstva i usluge.
	5	Stvarati ključne prometne sustave za lokalne programe.
	6	Stvarati ključne prometne sustave za lokalne (MIR) programe.
	7	Provesti strategiju razvoja prometa.
	8	Provesti infrastrukturni program u području JP, željeznice, cestovni promet i javni promet u području javnog prometa (javni prijevoz).
	9	Provesti infrastrukturni program u području JP, željeznice, cestovni promet i javni promet u području javnog prometa (javni prijevoz).
Javni prijevoz	1	Konkretno usklađeno s planovima razvoja i drugim dokumentima (MIR – Lika Plodje, vodovod i kanalizacija u Zagrebu, Slavonski, Srijem, Zagreb, Koprivnica, Varaždin).
	2	U području distribucije i javnog prometa, gdje je primarni i drugi hirološki sektor kao glavni gospodarski sektor u skladu s vlastitim planovima i drugim dokumentima (MIR – Lika Plodje, vodovod i kanalizacija u Zagrebu, Slavonski, Srijem, Zagreb, Koprivnica, Varaždin).
	3	Provesti razvojnu strategiju prometa u prijelaznoj fazi (JGPP) u području prometa i prometne infrastrukture (prometna infrastruktura).
	4	Ključni prometni sustavi (javni prijevoz, željeznice i cestovna infrastruktura) i odgovarajuće prometne sredstva i usluge.
	5	Stvarati ključne prometne sustave za lokalne programe.
	6	Stvarati ključne prometne sustave za lokalne (MIR) programe.
	7	Provesti strategiju razvoja prometa.
	8	Provesti infrastrukturni program u području JP, željeznice, cestovni promet i javni promet u području javnog prometa (javni prijevoz).
	9	Provesti infrastrukturni program u području JP, željeznice, cestovni promet i javni promet u području javnog prometa (javni prijevoz).

Mjere se povezuju prema utjecaju na dostizanje pojedinog cilja. Mogu se povezati sa više ciljeva. Strukturiraju se na: **INFRASTRUKTURNE** i **UPRAVLJAČKE / ORGANIZACIJSKE**

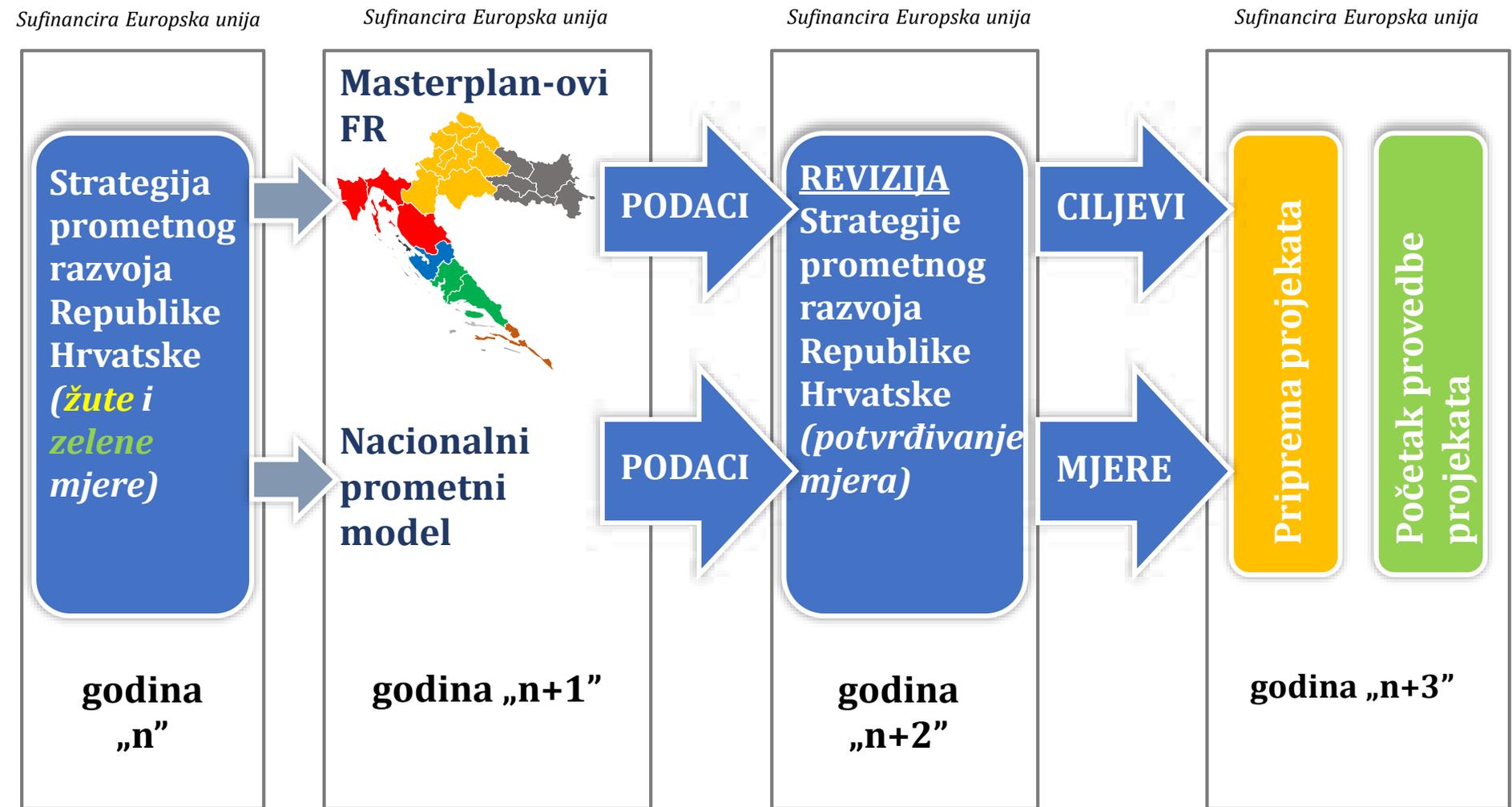
Kod	Mjera	Opći ciljevi		Specifični ciljevi																						
		1	2	1	2	3	4	5	6	7	8	9	1	2	3	4	5	6	7	1	2	3	4	5		
GRADSKI, PRIGRADSKI I REGIONALNI PROMET																										
Infrastruktura																										
U.1	Razvoj infrastrukture																									
U.2	Razvoj infrastrukture i usluga																									
U.4	Uključivanje javnog prometa u javni promet, distribucija i javni prijevoz																									
U.6	Stanje za javni promet i distribuciju javnog prometa																									
Upravljanje i organizacija																										
U.13	Način organiziranja javnog prometa i usluga																									
U.14	Uključivanje javnog prometa u javni promet i usluge (javni prijevoz)																									
U.15	Uključivanje javnog prometa u javni promet i usluge (javni prijevoz)																									
U.17	Način organiziranja javnog prometa i usluga																									
U.18	Organiziranje javnog prometa i usluga																									
U.20	Provedba javnog prometa i usluga (javni prijevoz)																									
U.21	Upravljanje javnim prometom i distribucijom javnog prometa																									
U.22	Organiziranje javnog prometa i usluga (javni prijevoz)																									

Što očekujemo od Masterplanova prometa?

- ⇒ JASPERS nam je rekao da unutar područja za koja su izrađeni Masterplanovi prometa **nije potrebno izrađivati detaljnije strateške dokumente** iz sektora prometa (SUMP-ovi, SULP-ovi, Prometne strategije, ...)
- ⇒ No to nisu dostavili pismeno niti proizlazi iz dostupne legislative ili EU iskustava ?!

Koja je veza funkcionalne regije i pripreme projekata regionalne i urbane mobilnosti?

Prema uputama MMPI i JASPERS-a!

-
- ⇒ Prema ranijoj grafici proizlazi da se projekti nominiraju iz mjera Masterplana (bez SUMP-ova)
 - ⇒ No je li to zbilja moguće?
 - ⇒ Može li se planovima triju i više županija predvidjeti sve mjere (projekte) u urbanim središtima za koje se SUMP-ovi rade?

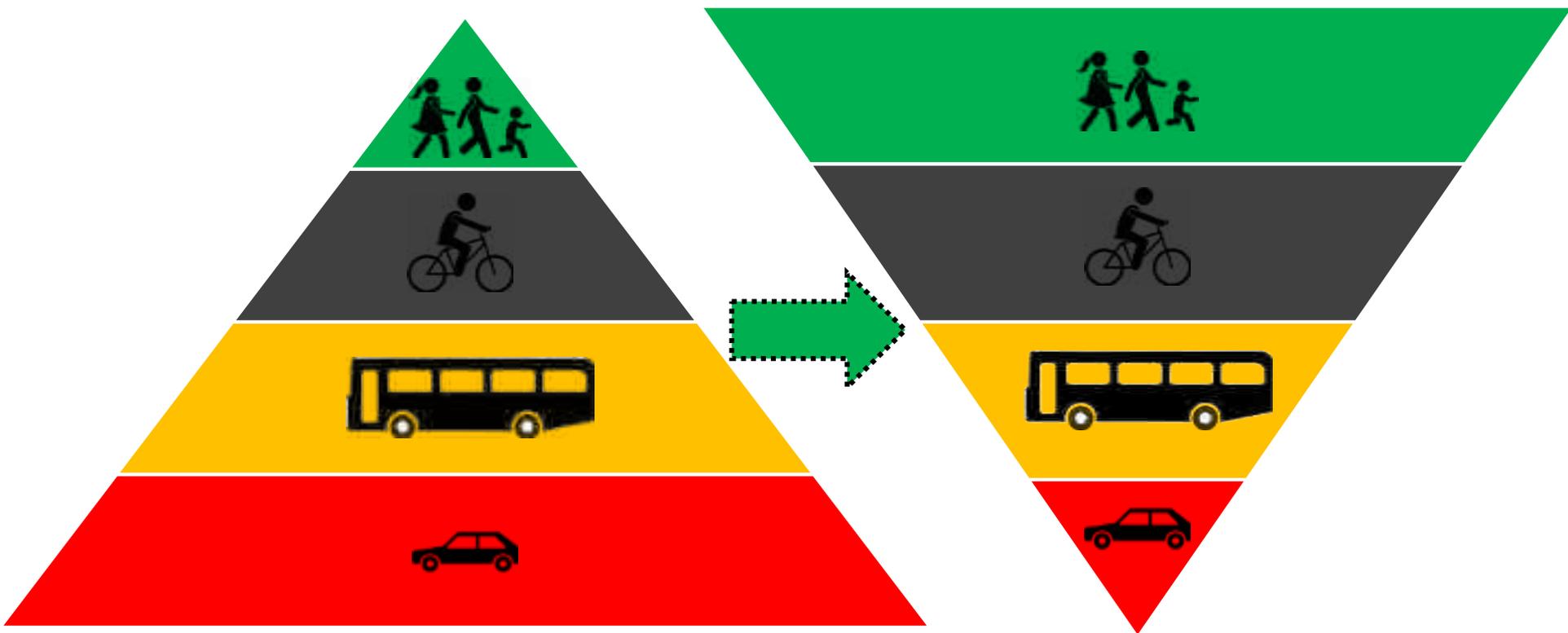
Što onda očekivati od SUMP-ova?

Što je SUMP?

- ⇒ **Strateški plan održive urbane mobilnosti**
- ⇒ **Engl. Sustainable Urban Mobility Plan**
- ⇒ Strateški plan dizajniran da zadovolji potrebe građana i poduzetnika za mobilnošću u urbanim područjima sa gravitirajućim zaleđem u cilju povećanja kvalitete životnih uvjeta
- ⇒ Razvijan je kao evaluirani prometni plan baziran na tradicionalnim planerskim pretpostavkama uvažavajući potrebu za integracijom, uključivošću i evaluacijskim principima

Promjena prometnih paradigmi

⇒ Inovativan način planiranja urbanog prometa koji na održivi način zadovoljava ponajprije potrebe ljudi

Promjena prometnih paradigmi

**Planiranje za vozila
= više vozila i gužvi
na prometnicama**

**Planiranje za ljude
= bolja mobilnost i
dostupnost**

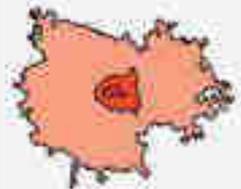
⇒ Inovativan način planiranja urbanog prometa koji na održivi način zadovoljava ponajprije potrebe ljudi

Što je SUMP?

- ⇒ SUMP je najvažniji alat provedbe paketa urbane mobilnosti donesenog od strane EK
- ⇒ **Prema EK**, SUMP koncept uzima u obzir **funkcionalna urbana područja** i predviđa planove i razvoj različitih sektora i različitih razina upravljanja u suradnji sa građanima i ostalim dionicima

Paris

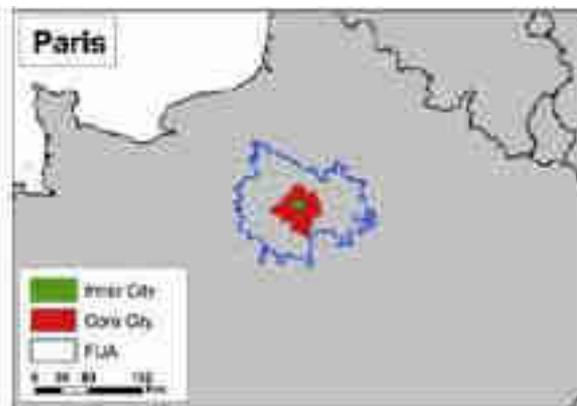
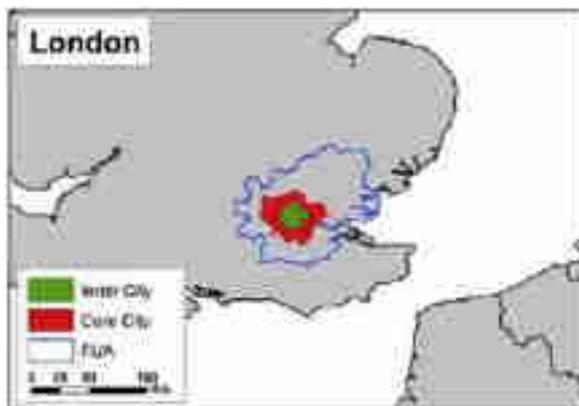

0 25 50 75 100 km

City
Greater city
Functional urban area (FUA)
Metropolitan region

https://ec.europa.eu/transport/themes/urban/urban_mobility/urban_mobility_actions

Što su onda funkcionalna urbana područja?

- ⇒ Funkcionalna urbana područja se sastoje od gusto naseljenog grada i susjednih područja (unutar zona dnevnih putovanja)
- ⇒ Gustoća stanovanja te dnevna putovanja na posao su ključni čimbenici definiranja funkcionalnih područja

Kako definirati zone dnevne migracije?

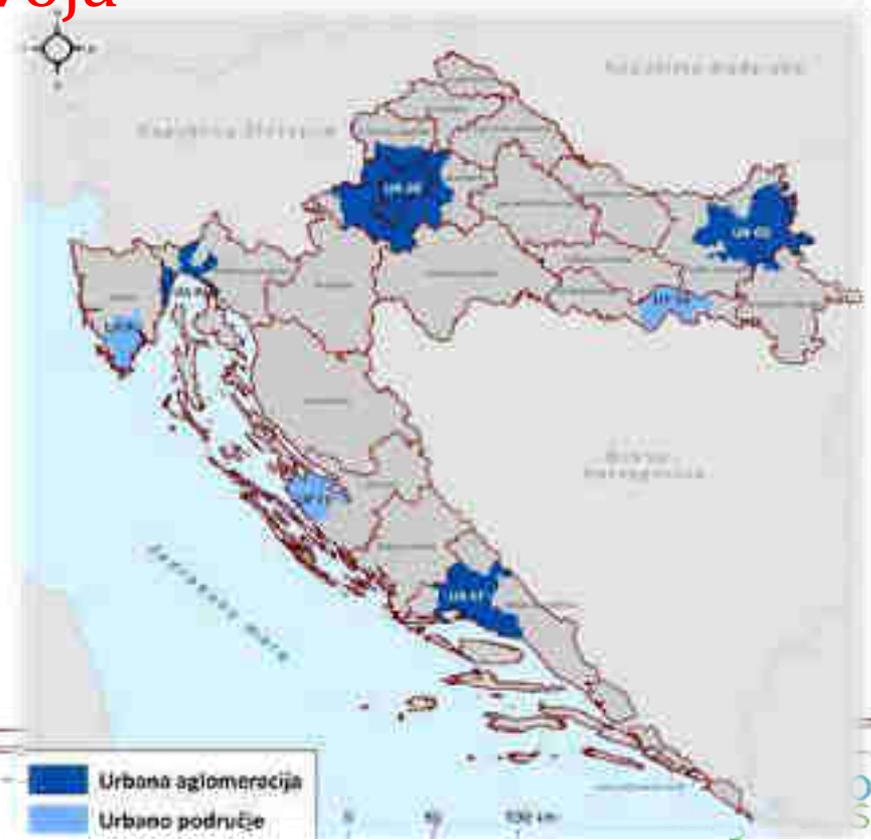
- ⇒ Funkcionalno gradsko područje sastoji se od grada i zone dnevne migracije.
- ⇒ Prema EK direktivama grad je jedinica lokalne samouprave gdje većina populacije živi u urbanim centrima od najmanje 50.000 stanovnika.
- ⇒ Zona dnevne migracije ([commuting zone](#)) obuhvaćaju susjedna područja iz kojih na dnevnoj razini (odlazak/dolazak s posla) barem 15% zaposlenih stanovnika rade u gradu!
- ⇒ Nakon što se definiraju svi gradovi, zona dnevne migracije može se odrediti na temelju parametara putovanja na posao s pomoću sljedećih koraka.
- ⇒ **Korak 1:** Ako 15% zaposlenih osoba živi u jednom gradu i radi u drugome, ti se gradovi smatraju jednim gradom. U ovom slučaju prvi grad dio je Funkcionalnoga urbanog područja (FUA) drugoga grada i nema vlastito FUA
- ⇒ **Korak 2:** Identificiraju se sve JLS s najmanje 15% zaposlenih stanovnika koji rade u gradu.
- ⇒ **Korak 3:** Obuhvaćaju se JLS okružene jednim funkcionalnim područjem, a izuzimaju nesusjedne JLS.
- ⇒ Ako jedna općina ispunjava uvjete da bude dio FUA dvaju gradova, primjerice općina smještena između dvaju velikih gradova, trebala bi biti dodijeljena Funkcionalnome urbanom području u kojem veći postotak zaposlenih putuje na posao.

Koja bi onda FUP područja bila u RH?

⇒ Zakon o regionalnom razvoju definira:

⇒ urbano područje - obuhvaća urbane aglomeracije te veća i manja urbana područja za koja se izrađuju **strategije urbanog razvoja**

JLS koje ulaze u sastav urbane aglomeracije utvrđuje ministar odlukom na prijedlog grada, sjedišta urbane aglomeracije uz prethodno mišljenje svih JLS uključenih u pojedinu aglomeraciju i ministarstva nadležnog za prostorno uređenje.

Koja bi onda FUP područja bila u RH?

- ⇒ **Veća urbana područja** su gradovi koji prema posljednjem popisu stanovništva **imaju više od 35.000 stanovnika** i nisu uključeni u urbane aglomeracije
- ⇒ **Manja urbana područja** su gradovi koji prema posljednjem popisu stanovništva imaju **manje od 35.000 stanovnika čija središnja naselja imaju više od 10.000 stanovnika i/ili su sjedišta županija.**
- ⇒ Urbana područja mogu uključivati i susjedne JLS ili njihove dijelove, a uz prethodnu suglasnost njihovih predstavničkih tijela.
- ⇒ Kada dva ili više urbanih područja neposredno graniče, smatraju se jedinstvenim urbanim područjem.

Područja koja koriste ITU mehanizam

Odabrana urbana područja u RH:

⇒ Četiri urbane aglomeracije – Zagreb, Osijek, Rijeka, Split

⇒ Tri veća urbana područja – Zadar, Slavonski Brod, Pula

⇒ U RH – urbana središta (gradovi) su posrednička tijela - sudjeluju u prilagodbi kriterija za odabir projekata i predlagati odabir projekata i programa koji će se financirati kroz ITU

Nakon što smo
definirali metode i
prostorni obuhvat
pojedinih strateških
dokumenata
potrebno je donijeti
zaključke o
**njihovom
obuhvatu i
sadržaju !**

-
- ⇒ Uvažiti iskustva iz prostornog planiranja
 - ⇒ Razinu razrade prometnih rješenja povezati sa razinom dokumenta
 - ⇒ Nacionalna razina – prepoznaje nacionalne mjere
 - ⇒ Regionalna razina – prepoznaje regionalne mjere
 - ⇒ Lokalna razina – prepoznaje lokalne mjere

Kako provoditi Masterplanove/SUMP-ove?

Oba dokumenta:

- ⇒ završavaju listom ciljeva i mjera za provedbu
- ⇒ mogu generirati Implementacijski / akcijski plan provedbe sa nominiranim konkretnim projektima, izvorima financiranja i nositeljima provedbe
- ⇒ sagledavaju infrastrukturne, suprastrukturne, organizacijske i zakonodavne mjere

Usporedba sa prostornim planiranjem?

- ⇒ Predlaže se sagledati strukturu obuhvata dokumenata prostornog uređenja u segmentu prometa
- ⇒ Prema istom principu strukturirati razinu detaljnosti mjera provedbe u strateškim dokumentima prometa
- ⇒ Masterplan/SUMP (u dijelu promišljanja razvoja prometne infrastrukture) treba predstavljati stručnu podlogu za izradu dokumenata prostornog uređenja

Usporedba sa regionalnim planiranjem?

- ⇒ Regionalno planiranje razvoja strukturirano je kroz ciljeve, prioritete i mjere
- ⇒ S obzirom na razinu strateškog dokumenta definira se detaljnost mjera provedbe
- ⇒ U dokumentima nižeg reda se dio mjera spremnih i potvrđenih za provedbu **može strukturirati kao konkretni projekti**

Do koje razine detalja se razrađuju strateški dokumenti?

- ⇒ Problem nastaje kada se nakon Masterplana i SUMP-a još mora izrađivati Prometna studija/strategija
- ⇒ Dokumente treba strukturirati na način da se unutar financijske perspektive mogu provesti – **a ne da se rade cijelu financijsku perspektivu!**
- ⇒ Pravila igre se trebaju jasno propisati / dakle MMPI mora jasno nominirati razine strateških dokumenata i njihov obavezni sadržaj

Primjer mjera iz Strategije prometnog razvoja RH

- ⇒ Mjere su strukturirane kao opće mjere i specifične mjere za:
 - ⇒ **Gradski, prigradski i regionalni promet**
 - ⇒ Željeznički promet
 - ⇒ Cestovni promet
 - ⇒ Zračni promet
 - ⇒ Pomorski promet
 - ⇒ Promet unutarnjim plovnim putevima

Primjer mjera za Gradski, prigradski i regionalni promet u Strategiji prometa RH

	INFRASTRUKTURA
U.1	Razvoj intermodalnih terminala
U.2	Razvoj infrastrukture
U.3	Razvoj kolodvora i stajališta
U.4	Odvajanje vidova prometa-određivanje prioriteta u javnom prometu, eliminacija uskih grla
U.5	Povećanje intermodalnosti (par&ride itd.)
U.6	Stanice za punjenje alternativnih goriva
U.7	Zaštita okoliša
U.8	Unaprjeđenje zaštite i sigurnosti
	UPRAVLJANJE/ORGANIZACIJA
U.10	Reorganizacija sektora
U.11	Unaprjeđenje prikupljanja podataka
U.12	Prilagođavanje pravnog okvira i provođenje odredbi
U.13	Povećanje financijske održivosti
U.14	Naplata vozarini i zajednički sustav karata
U.15	Uvođenje usluga javnog prijevoza na zahtjev (on-demand)
U.16	Usklađenje voznih redova (koordinacija)
U.17	Administrativni kapaciteti i osposobljavanje
U.18	Nabava novog voznog parka
U.19	Informacijska platforma
U.20	Podrška neprofitnim organizacijama u sektoru prometa
U.21	Upravljanje prometom i logistikom i informiranje
U.22	Pregled/ažuriranje lokalnih/regionalnih glavnih planova (masterplanova)

Primjer mjera iz Strategije prometnog razvoja RH

⇒ Mjera U.22 Pregled/ažuriranje lokalnih/regionalnih glavnih planova (masterplanova)

U vezi obaveza planiranja prometa, od funkcionalnih regija-podregija i/ili gradova zahtijevat će se izrada odgovarajućih glavnih planova funkcionalnih regija (prateći načela Planova održive gradske mobilnosti - SUMP).

Glavni planovi funkcionalnih regija i/ili podregija analizirat će postojeća stanja prometnog sustava uzimajući u obzir ne samo infrastrukturu već i operativne i organizacijske aspekte te će se temeljem rezultata tih analiza identificirati buduće potrebe.

Postojanje tih planova preduvjet je za ulaganja u sustav javnog prijevoza.

Glavni planovi će se periodično kontrolirati sukladno postavljenim indikatorima i ažurirati i moraju biti usklađeni s instrumentima planiranja više razine kao što je Strategija prometnog razvoja Republike Hrvatske.

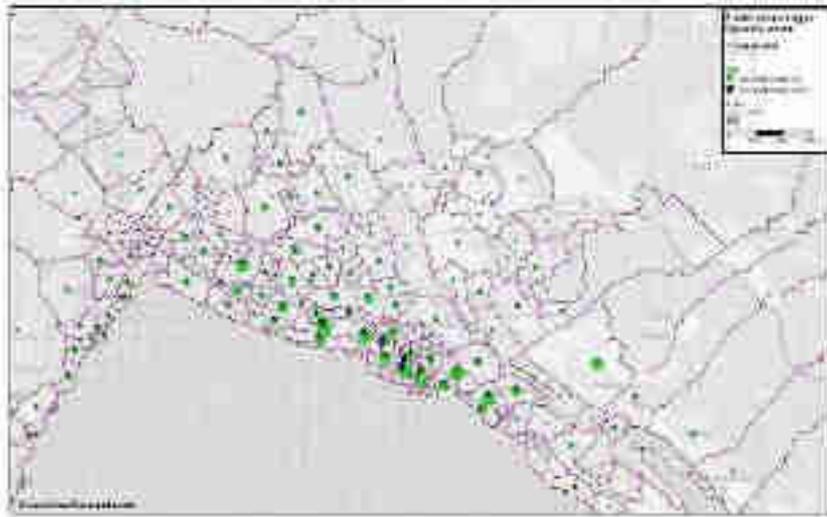

Masterplan FR Sjevorni Jadran

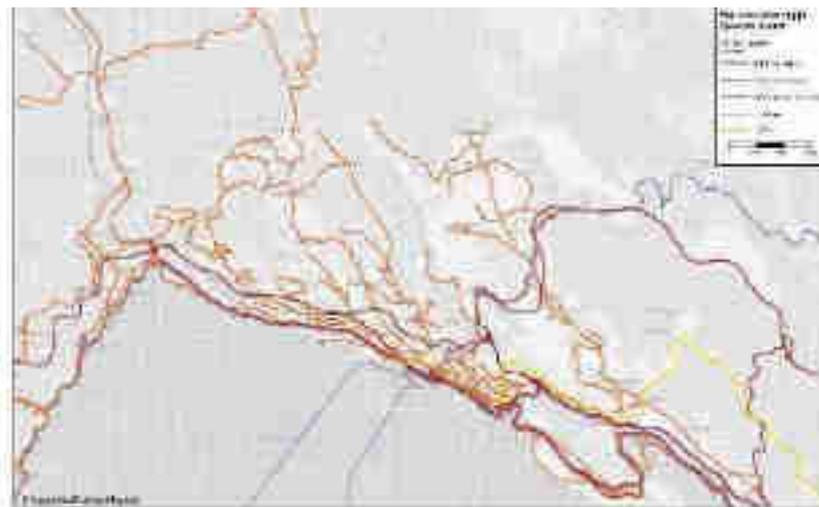
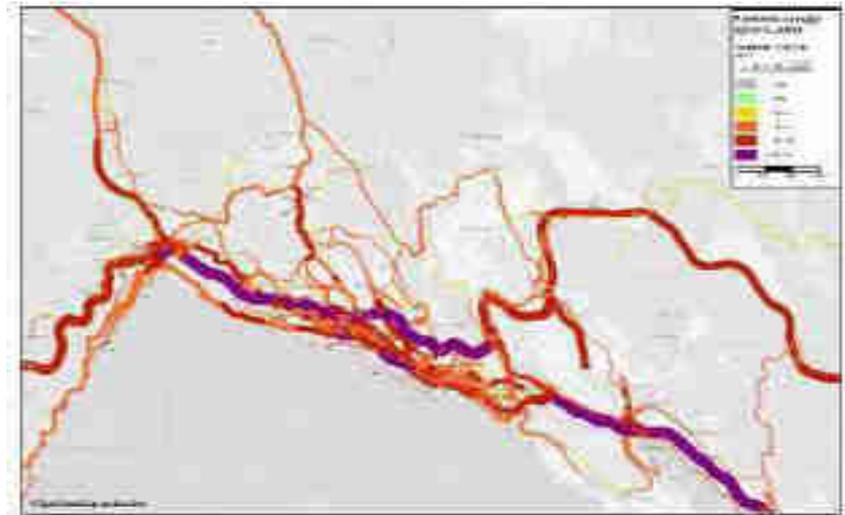
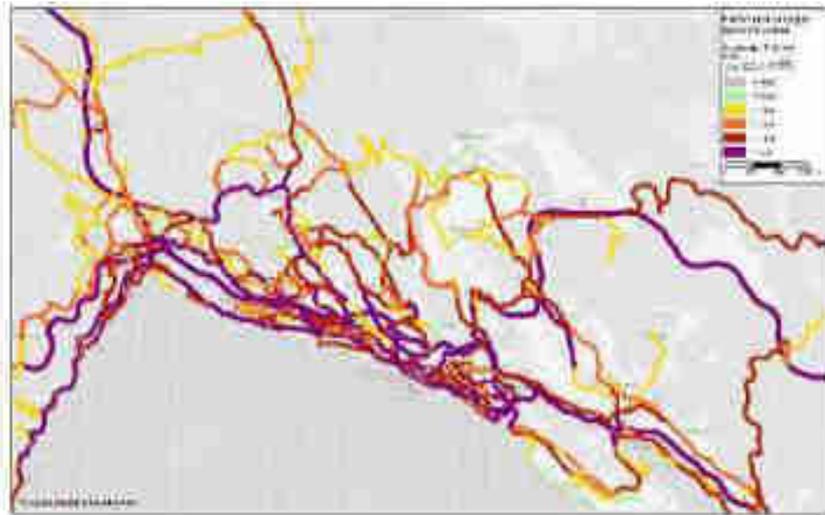

- ⇒ Predloženo 165 hipoteza
- ⇒ **Potrebno odvojeno modeliranje područja funkcionalne regije i urbanih središta**
- ⇒ Široka diseminacija u pripremi i provedbi
- ⇒ Snažno uključivanje javnosti
- ⇒ Provesti će se EX ante i EX post evaluacija
- ⇒ **Predstavlja podlogu za bespovratno sufinanciranje grantovima EU**

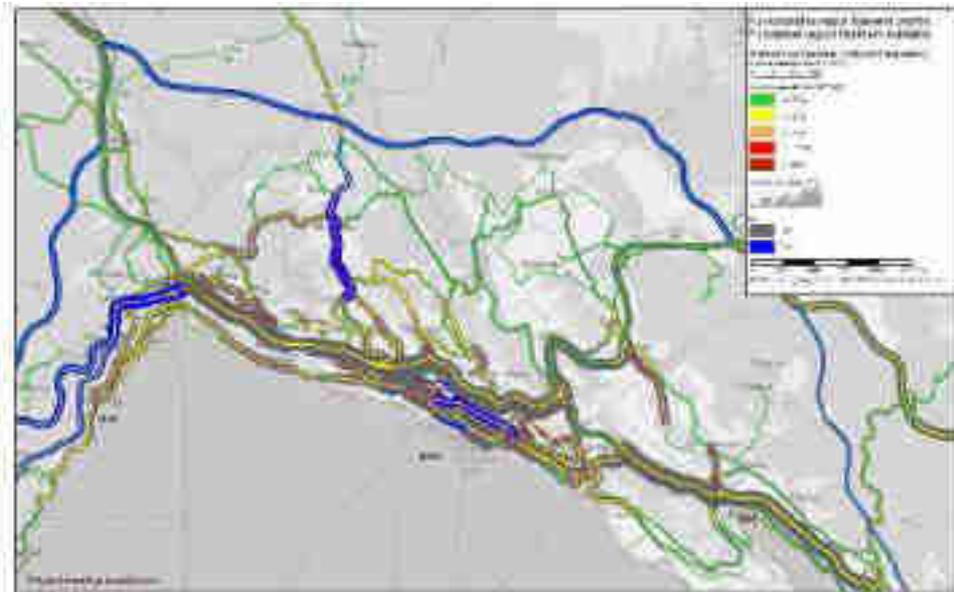
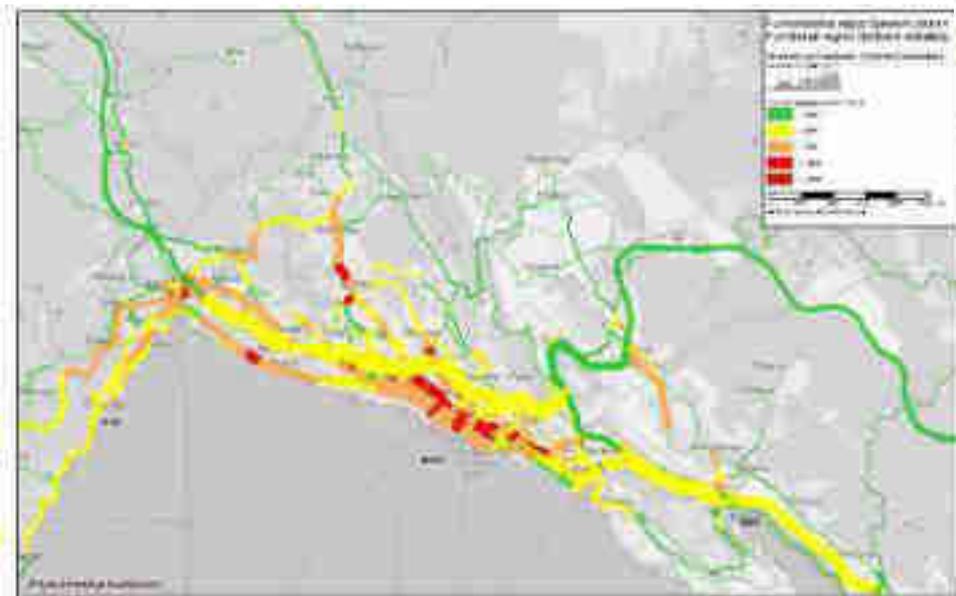
Prometne analize u MP FR Sjeverni Jadran – **prom. mreža, zaposleni, putovanja**

Prometne analize u MP FR Sjeverni Jadran - **zagađenje i JGPP**

Prometne analize u MP FR Sjeverni Jadran - **zasićenje**

Primjer mjera MP FR Sjeverni Jadran

- ⇒ Za Rijeku, Pulu i Gospić struktura prometnih zona je bila bitno gušća
 - ⇒ Provedeno je detaljnije prometno modeliranje urbanih područja
 - ⇒ Mjere su strukturirane na opće i specifične mjere za:
 - ⇒ Pomorski promet i luke
 - ⇒ Zračni promet
 - ⇒ Cestovni promet
 - ⇒ Željeznička infrastruktura i prijevoz
 - ⇒ Javni prijevoz putnika
 - ⇒ Biciklistički promet
 - ⇒ Garažno parkirni sustav
 - ⇒ Urbani promet i pješaćenje
- } 87 mjera

Primjer mjera za JPP u MP FR Sjeverni Jadran

	INFRASTRUKTURA
1	Izgradnja jedinstvenog kopneno - pomorskog-putničkog terminala
2	Povećanje razine održavanja prometnica po kojim prometuju vozila JPP-a
3	Adaptacija postojećih i izgradnja novih stajališta u skladu s minimalnim standardima
4	Opremanje stajališta dodatnim sadržajima
5	Uređenje okretišta i terminala JGPP-a
6	Nabavka suvremenih niskopodnih i ekološki prihvatljivih vozila ili prilagodba postojećih
7	Uvođenje sustava informiranja putnika u vozilima
8	Uvođenje adekvatnog broja punionica UNP-a, UPP-a i SPP-a za vozila JPP-a
9	Uvođenje P&R terminala na primjerenim lokacijama na obodu grada ili središta grada
10	Izgradnja novih pruga u funkciji JPP-a
11	Uređenje kritičnih elemenata cestovne infrastrukture kako bi se omogućio nesmetan prolazak vozilima JPP-a
12	Prilagodba infrastrukture osobama s invaliditetom
13	Uređenje novih žutih traka i povećanje kontrole korištenja postojećih
14	Uvođenje priobalnih brodskih linija u funkciji javnog gradskog i prigradskog prometa
15	Uvođenje žičara i ostalih oblika vertikalnog transporta u funkciji javnog prijevoza
16	Uvođenje video nadzora u vozila javnog prijevoza, na prometnice i stajališta JP
17	Nabavka opreme i edukacija djelatnika za održavanje vozila i infrastrukture i ostalih sastavnica javnog prijevoza radi uspostave najviših sigurnosnih standarda u eksploataciji
18	Premještanje autobaza javnog gradskog prijevoza na prikladne lokacije

Primjer mjera za JPP u MP FR Sjeverni Jadran

	UPRAVLJANJE I ORGANIZACIJA
19	Pokretanje sustava integriranog prijevoza putnika na području funkcionalne regije
20	Usklađivanje voznih redova županijskih i međuzupanijskih linija JPP-a
21	Usklađivanje voznih redova različitih oblika prijevoza
22	Temeljita reorganizacija JPP-a na županijskim i lokalnim razinama u skladu s novim zakonom o prijevozu
23	Uvođenje prijevoza na poziv i mikroprijevoza
24	Jačanje ljudskih potencijala u području JPP-a i prometa općenito
25	Uvođenje sustava javnih bicikala
26	Uvođenje turističkih vozila (vlakića) u funkciji JGPP-a
27	Podrška neprofitnim organizacijama u sektoru prometa (podrška npr. udruzi biciklista ili osnivanje udruge putnika u JPP-u)
28	Popularizacija sustava JPP-a
29	Uvođenje modernih sustava informiranja putnika
30	Uvođenje modernih sustava naplate prijevoznih karata
31	Uređenje vlasništva i upravljanja kolodvorima na području funkcionalne regije
32	Optimizacija sustava refundacije putnih troškova korisnicima JPP-a
33	Integracija JPP-a i biciklističkog prometa (bike & ride)
34	Dinamička regulacija korištenja "žutih traka" (npr. Žute trake samo u vrijeme vršnih sati)
35	Davanje prioriteta vozilima JPP-a na semaforiziranim raskrižjima
36	Povećanje broja polazaka strateškim linijama svih oblika JPP-a
37	Provođenje revizije cestovne sigurnosti na cestama na kojima prometuje veći broj vozila JPP-a
38	Ažuriranje zakonskih propisa i smjernica za planiranje (osobito u dijelu nadzora nad odvijanjem linija)
39	Sustav javnih automobila integriran u koncepte javnoga prijevoza.
40	Studije unapređenja javnog prijevoza na regionalnoj i lokalnoj razini
41	Izrada studija ponude javnog prijevoza turistima na županijskoj razini
42	Izrada digitalne otvorene baze podataka linija i stajališta JPP-a dostupne svim dionicima i njezino stalno ažuriranje
43	Integracija IT sustava JPP-a u sustave AUP-a na gradskoj i nacionalnoj razini

Primjer mjera za biciklistički promet u MP FR Sjeverni Jadran

INFRASTRUKTURA

1. Izgradnja i jedinstveno označavanje biciklističke mreže međunarodnog, nacionalnog i regionalnog značaja
2. Izgradnja biciklističke mreže u gradovima
3. Izgradnja biciklističke i prateće infrastrukture
4. Gradnja biciklističkih staza prilikom gradnje i rekonstrukcije javnih prometnica (osobito u turističkim destinacijama i urbanim područjima)

UPRAVLJANJE I ORGANIZACIJA

5. Dostupnost bicikala
6. Promocija biciklizma
7. Sistem upravljanja sa biciklizmom i biciklističkom infrastrukturom

Primjer mjera za garažno-parkirni sustav u MP FR Sjeverni Jadran

INFRASTRUKTURA

1. Izgradnja parkirališnih kapaciteta na obodima gradova u funkciji P&R
2. Izgradnja garaža u gradskim središtima u funkciji uklanjanja uličnih parkirališta
3. Korištenje inovativnih sustava montažnih garaža
4. Uklanjanje uličnih parkirališta iz gradskih središta

UPRAVLJANJE I ORGANIZACIJA

5. Definiranje stvarne potrebe za parkirališnim kapacitetima u svakom gradu/naselju
6. Uvođenje P&R sustava
7. Definiranje tarifne politike prema stvarnoj situaciji u svakom gradu / naselju
8. Optimizacija sustava kontrole nedozvoljenog parkiranja
9. Uvođenje uputnih sustava prema slobodnim mjestima za parkiranje

Primjer mjera za urbani promet i pješaćenje u MP FR Sjeverni Jadran

INFRASTRUKTURA

- 1 Povećanje propusne moći na kritičnim raskrižjima rekonstrukcijom raskrižja
- 2 Optimizacija organizacije i regulacije prometnih tokova
- 3 Dogradnja nedostajućih dijelova infrastrukture koji mogu značajnije doprinijeti optimizaciji cjelovitog prometnog sustava
- 4 Prilagodba infrastrukture za "Car2x" komunikaciju
- 5 Prilagodba infrastrukture za autonomna vozila
- 6 Modernizacija uređaja za upravljanje prometom (signalni uređaji, signali, detektori, ostala oprema)
- 7 Izgradnja mreže za pješaćenje u gradovima I turističkim mjestima
- 8 Dogradnja nogostupa na javnim prometnicama (osobito urbanih područja)
- 9 Osiguranje adekvatne turističke signalizacije

Primjer mjera za urbani promet i pješaćenje u MP FR Sjeverni Jadran

UPRAVLJANJE I ORGANIZACIJA

10	Modernizacija / uvođenje sustava AUP-a
11	Uvođenje dinamičkog uputnog sustava na području gradova u uvjetima zagušenja i incidentnim situacijama
12	Uvođenje adaptivnog i kooperativnog upravljanja u semaforskom sustavu
13	Uvođenje sustava naplate zagušenja
14	Uvođenje jedinstvenog IT sustava za upravljanje cjelokupnim gradskim prometom sustavom te njegovim održavanjem
15	Uvođenje sustava za temeljitu analitiku prijevozne ponude i potražnje
16	Uvođenje / optimizacija sustava zelenih valova
17	Kontinuirano periodičko provođenje kapacitivnih analiza semaforiziranih raskrižja i optimizacija rada uređaja po potrebi
18	Promocija pješaćenja
19	Izrada SUMP-ova

Primjer mjera MP FR Sjeverni Jadran

⇒ U općoj mjeri MJ.G.24 Priprema analitičkih i dokumentacijskih podloga te studija za razvoj prometnog sustava

Proaktivni pristup u unapređenju razvoja prometnog sustava zahtjeva izradu novih i ažuriranje **postojećih studija, SUMP-ova, razvojnih dokumenata i masterplanova razvoja**; izradu analitičkih podloga, baza podataka, sektorskih planova i prijedloga izmjene zakonske regulative; provođenje istraživanja tržišta; izmjene prostornih planova, te izradu druge odgovarajuće dokumentacije.

U svrhu operacionalizacije planiranih projekata potrebno je izraditi odgovarajuće **investicijske elaborate i studije izvodljivosti s uključenom analizom troškova i koristi.**

Primjer mjera MP FR Sjeverni Jadran

⇒ Mjera U.19 izrada SUMP-a

SUMP-ovi (planovi održive mobilnosti za urbana područja) su prometni projekti (studije) koji sagledavaju cjeloviti prometni sustav grada i daju prijedloge za razvitak prometnog sustava u budućnosti.

Prijedlozi su bazirani na poticanju pješaćenja, bicikliranja, javnog prijevoza i alternativnih oblika prometovanja, a na destimuliranje korištenja osobnih automobila.

Takva rješenja su u skladu europskom prometnom politikom razvitka prometnog sustava u gradovima i sva rješenja predložena SUMP-ovima su u pravilu prometno, ekološki i energetske prihvatljiva te poboljšavaju kvalitetu života u gradovima

Što onda analizirati u SUMP-u?

⇒ RAZMISLITE: Koja su očekivanja od razvojnog dokumenta?

⇒ Budite sigurni što vam zapravo treba!

*ČULI STE ZA IZREKU:
Tri puta mjeri jednom reži!*

Što analizirati u SUMP-u

⇒ Temeljem zadanih mjera provedbe kroz Akcijski plan se nominiraju i valoriziraju konkretni projekti za provedbu!

No, što onda analizirati u SUMP-u!

Nikako se ne smije strukturirati ponovna lista općih mjera koje su nominirane planom višeg reda !

TO JE ČEST SLUČAJ

SUMP mora omogućiti jasno prepoznavanje rješenja!

Prijedlog za SUMP FUA Rijeke

- ⇒ Izraditi za područje urbane aglomeracije
- ⇒ Može se provesti detaljnije prometno modeliranje postojećeg stanja uključivanjem svih prometnica (sve nerazvrstane ceste)
- ⇒ Može se provesti Mezoskopsko prometno modeliranje
- ⇒ Može se povesti Mikroskopsko modeliranje najopterećenijih raskrižja te valorizirati alternativna rješenja (kružni tok, semaforizacija, odvajanje tokova, ...)

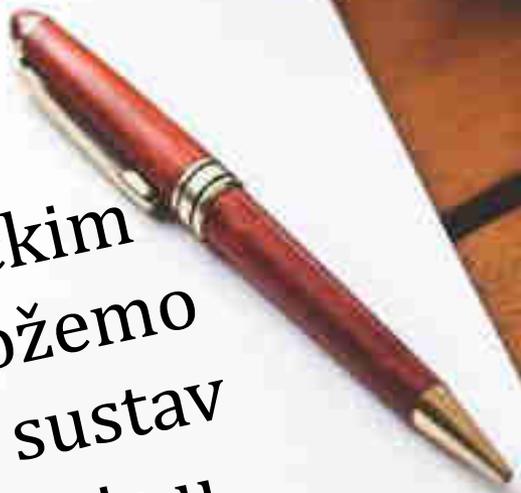
Prijedlog za SUMP FUA Rijeke

- ⇒ Planirati za implementiranje „pametne” prometne sustave (korištenje digitalnih i komunikacijskih tehnologija)
- ⇒ Razraditi rješenja do razine obuhvata provedbe (npr. žute trake, P&R, AUP, ITS, ...)

Zajedničkim logičkim
zaključivanjem možemo
bitno unaprijediti sustav
strateškog planiranja u
sektoru prometa

HVALA VAM !

RASPRAVA!